

IZVJEŠĆE O 65. TEOLOŠKO-PASTORALNOM TJEDNU U ZAGREBU 21. – 23. siječnja 2025.

Tomislav Kovač

U organizaciji Katoličkoga bogoslovnog fakulteta (KBF) Sveučilišta u Zagrebu od utorka 21. do četvrtka 23. siječnja 2025. godine u Nadbiskupijskome pastoralnom institutu u Zagrebu (NPI, Kaptol 29a) održan je 65. Teološko-pastoralni tjedan (TPT) s temom *Kršćanska nada u vremenu beznađa*. Sva su predavanja održana uživo (bez online pristupa), ali su snimljena i naknadno postavljena na YouTube kanalu KBF-a Sveučilišta u Zagrebu.

Otvaranje i program Tjedna

65. Teološko-pastoralni tjedan započeo je u utorak 21. siječnja 2025. godine u 9.00 sati svečanim pjevanjem himne (zaziva) *O dođi, Stvorče, Duše Svet!* i uvodnom molitvom koju je pročitao mons. dr. Dražen Kutleša, zagrebački nadbiskup i veliki kancelar KBF-a Sveučilišta u Zagrebu:

Gospodine, sveti Oče!

*Ti si stvorio cijeli svijet i upravljaš njegovim tijekom,
a svojom mudrošću privodiš sve ljude pred tvoje lice.
Ti ljubiš čovjeka, daruješ mu milost nade i pravu slobodu
da svi ljudi okupljeni oko tebe čine jedan i sveti narod.*

*Iz neizmjerne ljubavi dao si nam jedinorođenoga Sina svoga,
da kroz njegov život upoznamo tebe, Oca i darivatelja svake nade.
Tvoj je Sin na svome tijelu podnio naše boli i pokazao vrijednost
borbe protiv straha, beznađa, bespomoćnosti i ravnodušnosti.*

*Snagom svoga Duha čuvaš svoj narod u kušnjama ovoga svijeta,
da svaki vjernik ostvari kršćanski poziv u vlastitome životu.*

*Podaj, molimo, da tvoj narod bude savršenija slika Kristova,
a u neizvjesnostima ovoga svijeta bude svjedok njegove ljubavi.*

*Po daru vjere i mi smo postali dionici Kristovih otajstava:
daj da u svijetu budemo svjedoci nade u zajedničkom hodu
prema Kraljevstvu koje se izgrađuje u svakodnevnom životu
i već sada je predokus gozbe u vječnosti i zajedništva s Bogom.*

*Podaj da tvoji vjerni zajedno ustraju u naviještanju Krista
te postanu nosioci nade u svakom području njihova života.
Neka Gospodin izlije na svoju Crkvu obilje nebeskih milosti
da svi vjernici prispiju k Bogu – izvoru božanskoga života.*

To te molimo po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Nakon toga je predsjednik Povjerenstva TPT-a izv. prof. dr. sc. Tomislav Kovač preuzeo vođenje protokola otvaranja Tjedna. Pozdravio je sve nazočne, ukratko uveo u temu 65. TPT-a i moderirao uvodne pozdrave uvaženih gostiju. Svim nazočnima najprije se obratio nadbiskup zagrebački Dražen Kutleša, uputivši svoje pozdrave i poticajne riječi vezane uz temu Tjedna. Skupu su se, zatim, obratili apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj mons. Giorgio Lingua te prorektor za inovacije, transfer tehnologije i suradnje s gospodarstvom Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Tomislav Josip Mlinarić (uime rektora Zagrebačkog sveučilišta prof. dr. sc. Stjepana Lakušića, koji je ispričao svoj nedolazak službenom spriječenosti). Uslijedilo je čitanje brzojava sudionika 65. TPT-a Svetom ocu Franji, koji je potpisao zagrebački nadbiskup i veliki kancelar KBF-a Dražen Kutleša, a koji je pročitao doc. dr. sc. Jakov Rađa. Nakon toga je izvedena skladba Michela Richarda Delalandea *Cantate Domino*. Na kraju je, u svojstvu domaćina i organizatora TPT-a, skup pozdravio i uputio prigodnu riječ o. d. dekana KBF-a Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Mario Cifrak, koji je ujedno i otvorio rad Tjedna. Glazbom i pjesmom svečano otvaranje TPT-a obogatio je Zbor Instituta za Crkvenu glazbu KBF-a Sveučilišta u Zagrebu pod ravnanjem profesorice Danijele Župančić i uz glazbenu pratnju docenta artiae Milana Hibšera.

Ceremoniji otvaranja TPT-a nazočilo je oko dvjesto osoba, većinom svećenika, redovnika i redovnica, đakona i vjernika laika, sedamnaest biskupa i nadbiskupa (uključujući umirovljenog zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića), predstavnika drugih fakulteta, sveučilišta, akademskih i drugih kulturnih ustanova te predstavnika drugih vjerskih zajednica. Na listu sudionika ukupno se upisalo 198 osoba. Broj sudionika na pojedinim sesijama i predavanjima varirao je od pedesetak do stotinjak ljudi.

Na ovogodišnjem TPT-u održano je ukupno jedanaest predavanja, ovim redoslijedom:

Prvi dan TPT-a, utorak 21. siječnja 2025. godine, nakon svečanog otvaranja uvodno plenarno predavanje održao je prof. dr. sc. Ante Vučković (umirovljeni profesor KBF-a Sveučilišta u Splitu) pod naslovom *Kršćanska nada i ambivalentnost nade u današnjem svijetu*. U poslijepodnevnoj sesiji, predavanja su održali: izv. prof. dr. sc. Domagoj Runje (KBF Sveučilišta u Splitu), *Od starozavjetne do novozavjetne nade*; doc. dr. sc. Jakov Rađa (KBF Sveučilišta u Zagrebu), *Kako današnjim ljudima obrazložiti razloge kršćanske nade?*; prof. dr. sc. Anđelko Milardović (Institut za migracije i narodnosti), *Ima li još nade za hrvatsko društvo?* Ovo posljednje predavanje održano je u obliku tematskog razgovora, koji je moderirao izv. prof. dr. sc. Tomislav Kovač.

Drugi dan, srijeda 22. siječnja 2025. godine, u jutarnjoj sesiji predavanja su održali: izv. prof. dr. sc. Iva Mršić Felbar (KBF Sveučilišta u Zagrebu), *Eshatološka nada*; prof. dr. sc. Vladimir Dugalić (KBF u Đakovu, Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku), *Suodnos triju teologalnih kreposti: vjere, ufanja (nade) i ljubavi*; dr. sc. Milan Dančuo (KBF Sveučilišta u Zagrebu), *Euharistija kao predokus vječne gozbe i budućega svijeta*. U poslijepodnevnoj sesiji predavanje je održao mr. sc. Hrvoje Zovko (župnik Župe Uzvišenja Svetoga Križa u Kravarskom), *Za pastoral nade. Ekleziološko-liturgijske perspektive u kontekstu Drugoga vatikanskog koncila*. U nastavku poslijepodnevne sesije održani su radovi po grupama i izvješća istih, s raspravom. Od četiri predviđenih grupa za rad po grupama, popunile su se dvije s ukupno tridesetak sudionika.

Treći i zadnji dan, četvrtak 23. siječnja 2025. godine, predavanja su održali: prof. dr. sc. Marko Medved (Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci), *Nada kršćanina i nada Crkve kroz povijesne mijene*; doc. dr. sc. Sanda Smoljo Dobrovoljski (KBF Sveučilišta u Zagrebu), *Važnost nade u vremenima rastućeg očaja i depresije*; dr. sc. Marija Jurišić (KBF Sveučilišta u Zagrebu), *Vjeronauk: prostor »generiranja nade« kod adolescenata?* Na kraju jutarnje sesije održana je završna plenarna rasprava na kojoj su sudjelovali gotovo svi predavači ovogodišnjeg TPT-a.

65. Teološko-pastoralni tjedan je, umjesto o. d. dekana KBF-a Sveučilišta u Zagrebu, zaključnim riječima i zahvalama zatvorio prof. dr. sc. Nenad Malović, o. d. prodekana za znanost.

Nakon svakog predavanja omogućeno je dvadesetak minuta za raspravu. Treba sa zadovoljstvom napomenuti kako su ove godine rasprave bile neobično bogate, kako brojnim pitanjima publike tako i odgovorima predavača. U više navrata pohvaljena je dobra atmosfera na TPT-u.

Moderatori ovogodišnjega TPT-a bili su redom: izv. prof. dr. sc. Branko Murić (uvodno plenarno predavanje), izv. prof. dr. sc. Tomislav Kovač (utorak, poslijepodnevna sesija), izv. prof. dr. sc. Martina s. Ana Begić (srijeda, jutarnja sesija), doc. dr. sc. Ivan Majić (srijeda, poslijepodnevna sesija), doc. dr. sc. Ante Bekavac (četvrtak, jutarnja sesija). Radove po grupama moderirali su izv. prof. dr. sc. Nedjeljka s. Valerija Kovač, izv. prof. dr. sc. Andrea Filić, prof. dr. sc. Nikola Vranješ i doc. dr. sc. Ivan Majić. Završnu plenarnu raspravu moderirali su izv. prof. dr. sc. Vanda Kraft Soić i doc. dr. sc. Mislav Kutleša.

U tehničkoj realizaciji TPT-a pomogli su bogoslovi Mislav Jurković, Dominik Hrupek (peta godina Filozofsko-teološkog studija) i Jakov Vrsalović (druga godina Filozofsko-teološkog studija) te studentice Irena Lušo, Nikolina Janja Paro i Manuela Kamenić (s diplomskog sveučilišnog studija Teološke-religijske znanosti).

Grafička priprema i tiskanje Programske knjižice 65. Teološko-pastoralnog tjedna je i ove godine priredio Glas Koncila, u istom formatu kao prethodnih godina (36 str. + 4 str., uz uvod u temu, program simpozija, sažetak predavanja i prazne stranice za pisanje bilježaka). Knjižica je tiskana u 250 primjeraka, uz pet promidžbenih plakata. Troškove Programske knjižice ponovno su sponzorirale izdavačke kuće Glas Koncila, Kršćanska sadašnjost i Verbum objavljivanjem svojih reklama u unutrašnjim koricama. S odobrenjem o. d. Dekana kotizacija za sudjelovanje na TPT-u je ove godine podignuta na 40,00 € (prošle godine bila je od 20,00 € podignuta na 30,00 €), za umirovljenike kotizacija je ostala 10,00 €, a za studente i nezaposlene osobe besplatan ulaz (uz priloženi dokaz).

Medijsko praćenje

Teološko-pastoralni tjedan je i ove godine bio medijski dobro popraćen. Najava i program TPT-a su sredinom siječnja 2025. godine pravovremeno poslani svim relevantnijim katoličkim i drugim audiovizualnim i elektronskim medijima – Informativnoj katoličkoj agenciji (IKA), Hrvatskom katoličkom radiju (HKR), Religijskom programu Hrvatske radio-televizije (HRT), Religijskoj redakciji Hrvatskog radija, obiteljskoj televiziji Laudato TV, Radiju Sljeme, internetskom portalu Bitno.net – sa zamolbom da ih objave u sklopu svojih emisija ili na mrežnoj stranici, što je većina njih i učinila.

U svrhu promocije ovogodišnjega Tjedna član Povjerenstva za TPT doc. dr. sc. Jakov Rađa, gostovao je u emisiji *Aktualno* na Hrvatskom katoličkom radiju (16. siječnja 2025. godine, ur. Tanja Maleš) i u emisiji *Izdvojeno* na Laudato

TV (20. siječnja 2025. godine, ur. Tanja Maleš). Nakon održanog simpozija o temi ovogodišnjega TPT-a u medijima također su govorili prof. dr. sc. Mario Cifrak, o. d. dekana KBF-a Sveučilišta u Zagrebu, te predavači Tjedna, prof. dr. sc. Vladimir Dugalić i mr. sc. Hrvoje Zovko, u emisiji *Argumenti* na Hrvatskom katoličkom radiju (23. siječnja 2025. godine, ur. Dalija Mock); izv. prof. dr. sc. Tomislav Kovač, predsjednik Povjerenstva TPT-a, te izv. prof. dr. sc. Stipo Kljajić u emisiji *Susret u dijalogu* na Prvom programu Hrvatskog radija (27. siječnja 2025. godine, ur. Blaženka Jančić); predavačica na Tjednu doc. dr. sc. Sanda Smoljo Dobrovoljski u emisiji *Izdvojeno* na Laudato TV (4. veljača 2025. godine, ur. Tanja Maleš) i predavač prof. dr. sc. Anđelko Milardović u emisiji *Izdvojeno* na Laudato TV (16. ožujka 2025. godine, ur. Domagoj Trojanović).

Samo održavanje TPT-a pratili su IKA, HRT (za emisiju *Mir i dobro*), Laudato TV (za emisiju *Izdvojeno*), HKR (za informativni program), Radio Međugorje i drugi. Katolički tjednik *Glas Koncila* u tri broja je popratio rad ovogodišnjega TPT-a: 19. siječnja 2025. godine, br. 3, str. 10-11 (uoči održavanja TPT-a donosi intervju s predavačem prof. dr. sc. Vladimirom Dugalićem); 26. siječnja 2025. godine, br. 4, str. 1 i 4 (izvješće o otvaranju TPT-a); 2. veljače 2025. godine, br. 5, str. 15 (izvješće s analizom predavanja).

Osvrt na 65. Teološko-pastoralni tjedan

Temu 65. Teološko-pastoralnog tjedna – *Kršćanska nada u vremenu beznađa* – vrlo je dobro prihvatila katolička i šira javnost te se može reći da je ispunila svoje ciljeve: u našoj je domaćoj Crkvi aktualizirala i sustavno produbila opću temu redovnog Jubileja nade u teološkoj i pastoralno-katehetskoj perspektivi. Temi nade pristupilo se interdisciplinarno pod filozofskim, biblijskim, fundamentalno-teološkim, društveno-političkim, eshatološkim, moralnim, liturgijskim, pastoralnim, povijesno-kritičkim, psihološkim i pedagoškim vidom. Pokazalo se kako je teologalna krepost nade nerazdvojiva od teologalnih kreposti vjere i ljubavi te da je bitna (pre)nositeljica čitave kršćanske egzistencije. To je posebno važno ne samo zbog osobne i zajedničarske, tj. crkvene dinamike kršćanske vjere, nego i zbog svjedočanstva o Bogu i njegovoj providnosti, osobito u bretnitnim i neizvjesnim vremenima kao što su naša.

U raspravama se nekoliko puta moglo čuti da je izraz »vrijeme beznađa«, koji je stajao u naslovu teme ovogodišnjega TPT-a, možda pretjeran i previše pesimističan. Iako je taj izraz namjerno postavljen kao svojevrsan kontrapunkt kojim se željelo naglasiti prvi dio naslova, koji upravo ističe važnu ulogu »kršćanske nade« danas, mnogi su se složili da je naše vrijeme uvelike pogođe-

no postmodernim nihilizmom i defetizmom pred nekom općom atmosferom »kraja vremena« u kojoj prevladavaju apokaliptički scenariji povezani, između ostaloga, s klimatskim promjenama i ekološkom krizom, strahom od nuklearnog rata, opasnostima novih pandemija, totalitarnih devijacija itd. Međutim, »vrijeme beznađa« nipošto ne znači vrijeme bez nade. Naprotiv, svako vrijeme, pa i ono najturbulentnije, ostaje vrijeme propitkivanja i odluke za pozitivne promjene. U takvom vremenu kršćanska poruka još više ističe svoj »performativni« karakter (Benedikt XVI, *Spe salvi*, br. 2), koji je kadar preoblikovati ljudsku egzistenciju otvarajući je njezinoj transcendentnoj i eshatološkoj perspektivi. U svakom slučaju, na temelju kvalitetnih predavanja i rasprava, kao i pozitivnog odjeka u javnosti i medijima, uspostavilo se da je tema nade intrigantna, veoma bogata i poticajna.

I ove se godine nastavilo s prošlogodišnjom inicijativom rada po grupama. Od četiriju predviđenih grupa, napunile su se dvije grupe s ukupno 30-ak sudionika (prošle godine bilo je predviđeno pet grupa, a napunile su se tri grupe s ukupno 40-ak sudionika). Među sudionicima bilo je nekoliko predavača Tjedna (Ante Vučković, Domagoj Runje, Jakov Rađa, Hrvoje Zovko), svećenika, đakona, bogoslova, redovnika i redovnica te vjernika laika. Moderatoru su imali popis pitanja za orijentaciju, a trajanje rada po grupama produženo je na 75 minuta (za razliku od 45 minuta prošle godine, što se pokazalo prekratkim). Nakon stanke za odmor, moderatoru (Valerija Kovač i Nikola Vranješ) iznijeli su izvješća rada svojih grupa, nakon kojih se razvila rasprava okupljenih sudionika s obiju grupa. Odjeci sudionika rada po grupama bili su i ove godine vrlo pozitivni te je više puta istaknuto kako bi bilo dobro nastaviti s takvom praksom. Istina je da kvalitetna priprema rada po grupama traži veće zalaganje organizatora (rad po grupama s izvješćima i raspravom uzima vrijeme dvaju predavanja, treba sastaviti motivacijska pitanja, kontaktirati i pripremiti moderatore, stvoriti poticajno ozračje za sudjelovanje u grupnom radu itd.), ali iskustvo međusobnoga susreta i slušanja jedni drugih, mogućnost iznošenja vlastitih razmišljanja i uzajamnog obogaćivanja, sudionicima je nenadoknadivo i vrlo poučno za njihov osobni intelektualni i vjernički rast. Nažalost, ove godine izvješća s radova po grupama neće biti objavljena u sklopu skupnog izvješća u tematskom broju *Bogoslovske smotre* (br. 3), tradicionalno posvećenog radovima TPT-a.

Osim rada po grupama, ove godine je također jedno predavanje s TPT-a (prof. dr. sc. Anđelko Milardović, *Ima li još nade za hrvatsko društvo?*) održano u obliku razgovora (intervjua), koji je moderirao predsjednik Povjerenstva. Taj oblik predavanja nije bio planiran na početku, no, s obzirom da je predavač ne-

posredno prije Božića zbog novonastalih obveza želio odustati od sudjelovanja na TPT-u, predložio je da umjesto »klasičnog« predavanja svoju temu obradi u obliku otvorene komunikacije. Povjerenstvo je to prihvatilo kao izazov i mogućnost da se TPT-u dodaje još jedna nova dinamika, barem *ad experimentum*. Iako je to predavanje održano na kraju prvog dana (nakon popodnevnih stanke za odmor), bilo je poprilično dobro posjećeno (80-ak ljudi), vjerojatno zbog izazovnosti teme i popularnosti predavača. Nakon predavanja uslijedila je dugačka i bogata diskusija s publikom. Taj model predavanja, u obliku panel-diskusije, pokazao se uspješnim i pogodan za ponoviti, iako je prikladniji, kao ovdje, za društvene teme, negoli za strogo teološke teme.

Nažalost, broj sudionika TPT-a se i ove godine nastavio smanjivati. O tendenciji postepenog, ali konstantnog pada broja sudionika TPT-a ukazali smo više puta u izvješćima Fakultetskom vijeću kao i u *Bogoslovskoj smotri*. To je problem s kojim je TPT suočen već dvadesetak godina, ali koji se nakon korona krize još više intenzivirao. Osim vanjskih okolnosti na koje zasad nije moguće utjecati (nakon zagrebačkog potresa novo mjesto održavanja je Nadbiskupijski pastoralni institut, gdje nema odgovarajućeg broja parkirnih mjesta, ni prostora za druženje, ni mogućnost prodaje crkvenih rekvizita itd.), trebalo bi se ozbiljno zapitati o dubinskim razlozima zašto se kontinuirano smanjuje broj sudionika TPT-a i kako ponovno privući ljude, osobito mlađe svećenike. Ove godine je povišenje kotizacije možda djelomično utjecalo na manji broj sudionika, no, odluka o tom povišenju donesena je zbog trenutne ekonomske inflacije jer je sve poskupjelo te su i rashodi organizacije TPT-a također sve veći pa se željelo barem malo amortizirati ukupne troškove. Iako visina kotizacije može izgledati neopravdana (za 40,00 € dobiva se samo Programska knjižica i mogućnost pohađanja predavanja), poželjno je kotizaciju shvatiti kao financijski doprinos ukupnoj organizaciji Tjedna i znak solidarnosti s radom i poslanjem Katoličkoga bogoslovnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u hrvatskom društvu i Crkvi.

Činjenica je da manjak interesa za sudjelovanjem na znanstvenim simpozijima ne pogađa samo TPT ili teološke skupove nego i većinu drugih sličnih skupova. Današnji su ljudi prezasićeni mnogobrojnim ponudama, a sve veća prisutnost digitalnih sadržaja (prije svega preko interneta) mnoge navodi da sami biraju svoj izvor informacija i manje posjećuju javna događanja. Čini se da je to nepovratan trend. Što se tiče TPT-a, osim pronalaženja relevantnih teološko-pastoralnih tema i pozivanja stručnih i atraktivnih predavača, trebalo bi razmotriti mogućnost veće suradnje sa Zagrebačkom nadbiskupijom i Hrvatskom biskupskom konferencijom u vidu da se TPT uključi u programe za trajnu formaciju svećenika i da se vrednuje u stručnom usavršavanju vjeroučitelja.

Zahvala

U ime Povjerenstva za organizaciju 65. Teološko-pastoralnog tjedna zahvaljujem svima koji su pridonijeli uspješnoj realizaciji ovogodišnjega Tjedna. Na prvom mjestu zahvaljujem svim predavačima i moderatorima. Zahvaljujem vodstvu Fakulteta na podršci kao i voditeljici Ureda dekana, gđi Lidiji Miller, za veliku pomoć u posredovanju službenih dopisa i rješavanju mnogih organizacijskih pitanja. Zahvaljujem, također, kolegicama u Službi pravnih, kadrovskih i općih poslova te Službi računovodstva i financija za savjesnu i pouzdanu suradnju. Posebno zahvaljujem Uredu zagrebačkog nadbiskupa na vrlo ugodnoj suradnji.

Isto tako hvala gđi Štefici Levar, studenticama i bogoslovima, koji su pripomogli u tehničkoj realizaciji TPT-a. U zahvalu uključujemo Zbor za crkvenu glazbu KBF-a Sveučilišta u Zagrebu za glazbeno obogaćivanje otvaranja Tjedna i dr. sc. Milana Dančua za sastavljanje uvodne molitve TPT-a. Hvala i predstavnicima medija, koji su pratili rad ovogodišnjeg TPT-a, kao i gospodinu Stjepanu Kolačkom, koji je snimao i postavio sva predavanja na YouTube kanal KBF-a Sveučilišta u Zagrebu.

Doprinosi aktualnog Povjerenstva za TPT

S obzirom na to da se mandat aktualnog Povjerenstva za organizaciju TPT-a približava kraju, želio bih se ovdje, kao predsjednik Povjerenstva (od listopada 2022. do srpnja 2025.), kratko osvrnuti na zajednička dostignuća koja smatram pozitivnima i poticajnim za budućnost. Najprije zahvaljujem članovima Povjerenstva izv. prof. dr. sc. Martini s. Ani Begić i doc. dr. sc. Jakovu Radi na ugodnoj i nadasve kreativnoj suradnji. Zajedno smo organizirali tri Teološko-pastoralna tjedna: *Crkva u službi otpornosti pojedinaca i zajednica: prilike, vizije, otpori*. »U svemu pritisnuti, ali ne pritiješnjeni; dvoumeći, ali ne zdvajajući (2 Kor 4,8)« (2023.); *Suvremeni izazovi pastoralna i kateheze odraslih* (2024.); *Kršćanska nada u vremenu beznađa* (2025.) te je Fakultetsko vijeće usvojilo prijedlog Povjerenstva da tema 66. TPT-a (2026.) bude posvećena *spasenju*. U organizaciji tih skupova usudili smo se učiniti velike iskorake i isprobati nove mogućnosti kako bismo TPT učinili dinamičnijim i atraktivnijim. Posebno nam je drago što se uvođenje rada po grupama pokazalo vrlo uspješnim i korisnim svima koji su na njima sudjelovali. Tu praksu valja nastavljati i razvijati.

Glavni doprinos Povjerenstva je zajednički rad oko osmišljavanja i razrade tema TPT-a, na temelju prethodnog odobrenja Fakultetskog vijeća. Također smo uspostavili aktivnu i srdačnu komunikaciju s predavačima, preko e-maila

ili telefona te se brinuli o njima za vrijeme održavanja Tjedna. Takva komunikacija pokazala se ključnom za stvaranje ugodne i poticajne atmosfere na TPT-u, koju onda osjećaju svi sudionici skupa.

Velik trud uložili smo u izradu što kvalitetnije Programske knjižice TPT-a, kako u sadržajnom, tako i u grafičkom smislu. Pisanje uvoda u temu Tjedna (praksa uspostavljena 2022. godine) sudionicima simpozija, novinarima i široj javnosti pruža korisnu informaciju koja pomaže u razumijevanju i aktualiziranju tematike. Zbog uštede novaca, već neko je vrijeme prekinuta ustaljena praksa tiskanja posebnog fascikla s blokom za pisanje, odvojenog programskog letka i knjižice sažetaka te je sve objedinjeno u jednu jedinu knjižicu, koja sadrži uvod u temu, program skupa, sažetke predavanja (zaključili smo da je mnogo jednostavnije ponovno objaviti sažetke predavanja nego intervjue s predavačima, kao što je to bio slučaj 2022. i 2023. godine), prostor za pisanje bilježaka i reklame sponzorâ. Izgled Programske knjižice posljednjih je godina veoma pohvaljen sa svih strana.

Nastojali smo što je više moguće smanjivati ukupne troškove organizacije TPT-a, kako u plaćanju troškova vanjskih predavača preko putnih naloga tako i u nalaženju povoljnijega, ali kvalitetnog smještaja u blizini Nadbiskupijskoga pastoralnog instituta.

Pojednostavili smo protokol otvaranja TPT-a: s odobrenjem o. d. dekana prof. dr. sc. Marija Cifraka ukinuli smo pjevanje himne Republike Hrvatske (što je imalo smisla u doba Jugoslavije i za vrijeme Domovinskog rata, ali u slobodnoj i suverenoj državi nema razloga pjevati nacionalnu himnu na znanstvenom skupu) i smanjili smo broj uvodnih pozdrava (u pravilu se publici obraćaju samo veliki kancelar KBF-a, apostolski nuncij u RH, rektor Zagrebačkog sveučilišta te dekan KBF-a). Sa strane Povjerenstva potrudili smo se da vođenje protokola bude protočno, srdačno i manje opterećeno formalizmom, sukladno duhu evanđeoske i bratske jednostavnosti, na što je poticao i papa Franjo, a da opet sve skupa bude dostojanstveno i s poštovanjem.

Uvelike smo pojednostavili proceduru pisanja molbi za realizaciju TPT-a. Naime, nekoć se dekanu i crkvenim ustanovama moralo upućivati barem desetak molbi na odobrenje, no ovo ih je Povjerenstvo svelo na otprilike tri, priređujući što je više moguće skupne molbe.

Organizacija TPT-a dugačak je i složen proces, koji traje desetak mjeseci: od travnja/svibnja, s prikupljanjem tema i obrazloženjem glavne teme, izborom predavača i komunikacijom s njima, kontaktiranjem involviranih crkvenih i drugih ustanova, medija itd. do ožujka/travnja naredne godine, s pisanjem završnih izvješća. Izrađen je precizan hodogram koji pokriva sve etape toga

procesa. Također treba imati na umu da je TPT još uvijek najreprezentativniji teološki simpozij Crkve u Hrvata, kojim se pred crkvenom, akademskom i širom društvenom javnošću promovira Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu i teološke znanosti. Zato organizacija takva skupa mora biti na najvišem nivou, a ujedno se mora voditi računa da ispunja svoju prvotnu svrhu: pridonijeti trajnoj teološko-pastoralnoj formaciji svećenika i pastoralnih djelatnika, redovnika, vjeroučitelja, vjernika laika i svih zainteresiranih.

Bila mi je čast tri godine biti predsjednik Povjerenstva toga časnoga skupa. Zahvalan sam Upravi Fakulteta na ukazanom povjerenju i za sva bogata ljudska i stručna iskustva koja sam kroz to vrijeme stekao. S ponosom i zadovoljstvom svoj mandat stavljam na raspolaganje, želeći puno sreće i uspjeha budućem Povjerenstvu TPT-a. Neka se bogata tradicija Teološko-pastoralnog tjedna nastavi i urodi mnogo dobrih plodova za Crkvu i društvo u hrvatskom narodu!